

З усього вищесказаного слід зазначити, що біржовий арбітраж – це своєчасна та нагальна можливість вирішення проблем, спорів пов'язаних з біржовою діяльністю. На сьогодні, забезпечення відповідного законодавства та механізму реалізації законодавчих норм призведе до значної економії часу, та людських ресурсів, які задіяні в роботі, пов'язані з вітчизняною судовою системою. Все це зумовлено тим, що безліч біржових спорів, які розглядаються в господарських судах України, можна було б вирішити шляхом розгляду даного ж спору у біржовому арбітражі, це у свою чергу, значно розвантажило роботу судів. Тому вважаю за доцільне, змінити право на встановлення власних правил діяльності біржового арбітражу, що регламентується підпунктом 1 пункту 1 статті 3 Закону України «Про товарну біржу» і визначення основні аспекти діяльності біржового арбітражу на законодавчому рівні, шляхом прийняття відповідного нормативно правового акту, що міститиме деякі роз'яснення стосовно окремих моментів діяльності біржового арбітражу [2]. У даному випадку, це допоможе систематизувати, а також централізовано контролювати діяльність усіх біржових арбітражів, ліквідує можливість виникнення колізій у біржовій діяльності, зокрема, при вирішенні спорів.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України : чинне законодавство з змінами та допов. станом на 1 вересня 2014 р. : (ОФІЦ ТЕКСТ). – К.: ПАЛІВОДА А.В., 2014.-208 с. – (Кодекси України)
2. Про товарну біржу Верховна Рада України; Закон від 10.12.1991 № 1956-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Господарський процесуальний кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 06.11.1991 № 1798-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Правові засади економічної конкуренції в Україні

Городницький П.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Геліч Ю.О.*

На сучасному етапі розвитку економіки України важливу роль у забезпеченні добробуту населення відіграє соціальна спрямованість господарської діяльності. А оскільки від стану господарських відносин у державі залежить стан економічних та соціальних відносин, то важливо визначити один із основних факторів впливу на економічно-господарський клімат держави – економічну конкуренцію.

Проблемам економічної конкуренції присвятили свої праці В. С. Щербина, Г. В. Смолин, Т. Г. Удалов, О. М. Вінник, О. Л. Юдіцький, Ю. В. Журик, Д. В. Задахайло та інші.

У сучасних умовах науковці підходять до визначення конкуренції по-різному. Нормативне закріплення поняття «економічна конкуренція» отримало у ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яка визначає, що економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обrotу товарів на ринку [1].

Закон конкуренції посиляє виняткове місце серед інших об'єктивних економічних законів функціонування ринкового механізму. Означений закон лежить чепез попит пропозицію та ринкову ціну за допомогою якої забезпечує збалансоване співвідношення між суспільними потребами і суспільним

виробництвом. Конкуренція є визначальним фактором впровадження цін та стимулом для розвитку інноваційних процесів та одночасно механізмом витіснення з господарського обороту неефективних суб'єктів господарювання.

Конкуренція носить для учасників ринкових відносин об'єктивно примусовий характер, оскільки змушує їх систематично оновлювати технології, підвищувати продуктивність праці, знижувати або ж стримувати ціни на виготовлені товари. Іншими словами, конкуренція систематично впливає на індивідуальні витрати виробництва у бік їх зниження, змушує товаровиробників економити ресурси, досягати найбільш раціонального поєднання факторів виробництва. Конкуренція – найбільш ефективний і дешевий метод економічного контролю, який коштує суспільству мінімальних витрат. Такий контроль є важливою і динамічною силою, оскільки постійно штовхає виробника в бік скорочення витрат виробництва і зниження цін, збільшення обсягів продажу та поліпшення якості.

Невід'ємними ознаками конкуренції є: наявність на ринку великої кількості незалежних продавців і покупців певного виду товару; наявність на ринку ідентичних або подібних товарів і послуг; відсутність бар'єрів входу (виходу) на ринок для покупців і продавців [2, с. 11-12].

Основними складовими економічної конкуренції є: 1) конкуренція між вітчизняними суб'єктами господарювання на внутрішньому ринку; 2) конкуренція між вітчизняними та іноземними суб'єктами господарювання у межах національного ринку; 3) конкуренція між вітчизняними та іноземними суб'єктами господарювання на міжнародних ринках [3].

Як і інші економічні закони ринкової економіки закон економічної конкуренції потребує належної державної підтримки без якої поступово внеможливиться його дія (виконання функцій) по зовні матиме прояв у посиленні теперішньої концентрації капіталу, у тому числі транснаціонального монополізації як ринків виробництва так і ринків збуту тощо. За умов функціонування на ринку суб'єктів господарювання з різними економічними потужностями та можливостями доступу до нових технологій і інших важливих виробничих ресурсів саме держава має забезпечити безперервну дію законів економічної конкуренції шляхом формування належних нормативно-правових засад його підтримки та захисту й дієвих механізмів їхньої реалізації.

Тому держава в особі уповноважених органів забезпечує створення конкурентного середовища та підтримання певного економічного порядку, захист економічної конкуренції шляхом здійснення контрольних функцій у сфері нормативно-правового забезпечення та економіки, притягнення винних у порушенні правил економічної конкуренції до відповідальності.

Таким чином, конкуренція представляє собою легалізовану форму боротьби за існування на певному ринку, завдяки чому досягається збалансованість між попитом і пропозицією, а в кінцевому результаті між суспільними потребами і виробництвом.

З цього випливає, що в цілому конкуренцію можна віднести до сфери публічних інтересів, в той час без задоволення цих публічних інтересів неможливо задовольнити приватні інтереси суспільства. Саме в цій якості економічна конкуренція підтримується державою і захищається за допомогою різних правових засобів. Держава здійснює вплив на конкуренцію за допомогою податкової, кредитно-грошової, інвестиційної політики, фінансування наукових досліджень, розподілу державних замовлень, а також безпосередньо через законодавство про захист економічної конкуренції [2, с. 14].

Все це свідчить про те, що економічна конкуренція має велике суспільно-економічне значення. Тому з метою задоволення суспільних інтересів і забезпечення економічного зростання держава вживає заходів щодо захисту та розвитку конкуренції.

Список використаних джерел:

1. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
2. Смолин Г.В. Господарське право України. Особлива частина: Навчальний посібник – П – 2010 – 672 с
3. Господарське право : підручник / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р. П. Бойчук та ін.; за заг. ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. - Х.: Право, 2012.-696 с.

Особливості укладення, зміни та розірвання господарських договорів

Свиридюк С.М., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Геліч Ю.О.*

Загальний порядок укладання господарських договорів визначається ст. 181 ГК і є досить заформалізованим (порівняно з порядком укладання цивільно-правових договорів), а також установлює завеликий строк для врегулювання можливих розбіжностей між сторонами [1].

Господарський договір за загальним правилом викладається у формі єдиного документа, підписаного сторонами та скріпленого печатками. Допускається укладання господарських договорів у спрощений спосіб, тобто через обмін листами, телеграмами тощо.

Проект договору якщо він викладений як єдиний документ, він надається другій стороні у двох примірниках. За наявності заперечень щодо окремих умов договору сторона, яка одержала проект, складає протокол розбіжностей та у двадцятиденний строк надсилає другій стороні два примірники протоколу розбіжностей разом з підписаним договором.

Сторона, яка одержала протокол розбіжностей до договору, зобов'язана протягом двадцяти днів розглянути його, в цей самий строк вжити заходів для врегулювання розбіжностей з другою стороною та включити до договору всі прийняті пропозиції, а ті розбіжності, що залишились неврегульованими, передати в цей самий строк до суду, якщо на це є згода другої сторони.

У разі якщо сторони не досягли згоди з усіх істотних умов господарського договору, такий договір вважається неукладеним.

Певні різновиди господарських договорів мають свої особливості укладання.

ГК установлює особливості укладання таких договорів: [1]

3. попередніх договорів (ст. 182 ГК);

За попереднім договором суб'єкт господарювання зобов'язується у визначений строк, але не пізніше одного року з моменту укладання попереднього договору, уклада основний господарський договір на умовах, передбачених попереднім договором.

До укладання попередніх договорів не застосовується загальний порядок укладання господарських договорів. У разі якщо сторона, яка уклала попередній договір, одержавши проект договору від іншої сторони, ухилилась від укладання основного договору, друга сторона має право вимагати укладання такого договору в судовому порядку. Угода сторін про намри не визнається попереднім договором і не призводить до юридичних наслідків.

4. договір, що укладаються на підставі державного замовлення (ст. 183 ГК);